

HİKMET KIVILCIMLI VE KÜRT BÖLÜCÜLÜĞÜ

Aydınlık Gazetesi, 7 Ocak 2020

Yıldırım Koç

Türk komünistlerinin, büyük fedakarlıklarla sağlanmış olan milli birliğin korunması gibi hassas bir konuda Türkiye'nin çıkarları açısından ne kadar sakıncalı görüşler savunduklarının ayrıntılı bir örneği, Türkiye sosyalist/komünist hareketinde saygın bir yeri olan Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın 1933 yılında yazdığı *İhtiyat Kuvvet: Milliyet (Şark)* kitabında görülebilir. Kitap, müsvedde halinde TKP Merkez Komitesi'ne iletilmiştir. TKP içinde devlet görevlilerinin ne kadar etkili olduğu düşünüldüğünde, bu belgenin devletin eline geçmiş olma olasılığı da yüksektir. Kitabın bazı bölümleri aşağıda sunulmaktadır (Dr.Hikmet Kıvılcımlı, *İhtiyat Kuvvet: Milliyet (Şark)*, Yol: 6. Kitap, Yol Yayınları, İstanbul, 1979)

“Kürtlkle Türklük, Ermenileri, dünyada nadir görülmüş sinsi bir vahşet içinde katliama uğrattı.” (s.20)

“Bu kurtuluş hareketi Kemalist burjuvazinin iktidar ve diktatoryası altına girdiği için, sermayedar vasıflarından ve tezadlarından kurtulamadı. Ve kurtulamazdı da.” (s.26)

“Türkiye Cumhuriyetince yarı resmi şekilde hudutları çizilen Kürdistan, bugünkü Türkiye'nin nüfusça (1/4) dördte biri, arazice (1/3) üçte biri demektir.” (s.38)

“Kürdistan'da Kemalist burjuvaziye ve kısmen Kemalizmle sarmaşdolaş olmuş Kürt burjuvazisine, Kürt ağalığına karşı: Kürt köylülüğü + Kürt proleteryası (işçi sınıfı) + Kürt aydınları... Kürdistan ihtilalinin stratejik ilişkileri böyle olabilir.” (s.90)

“TÜRKİYE'NİN SÖMÜRGESİ KÜRDİSTAN” TEZİ

“Türk burjuvazisi, Şark vilayetlerini ve Kürdistan'ı, bu üç noktadan sömürge usulleriyle sömürüyor (1) Tüketim ilk maddesi; (2) Üretim ilk maddesi; (3) İşeli cihetinden. Bunlara bir dördüncüsü olarak maliyenin satırını da ilave edersek Türk burjuvazisinin Kürdistan'ı iktisaden ezişine az çok dikkate değer örnekler bulunmuş olur.” (s.110)

“Kemalizm Kürdistan'ı layıkıyla soyabilmek için...” (s.125)

“Emperyalist işgal orduları, soydukları sömürgelere ayrıca kendi masraflarını da ödetirler. Türkiye halkı gibi ve ondan pek fazlası ile de biçare Kürdistan halkı Şart vilayetlerini kasıp kavuran asker ve jandarma masrafını taşır; fakat mesele bununla bitmez. Kürt paryaları, ikide bir de başlarına bomba yağdıran tayyarelere en çok ve ebediyen haraçgüzar (haraç verici, YOL Yay.) olmak gibi acıklı bir tahile çatmışlardır.” (s.129)

“Müfettiş-i Umumilik, 1926 senesinden beri tedhişe başlayan Kemalizmin memlekette tutunabilmek için, icap eden mıntıklarda tatbik edilebilecek daimi terör vasıtasını el altında bulundurmak için bir 'kanun' ile legalize ettiği, sömürgeci, militarist diktatörlüğe dayanan bir müessesedir. Kürdistan'a 1927 sonlarında ilk defa tatbik edildi.” (s.131-132)

“Bürokrasi cenderesi, jandarma terörü, yalın kılıncı ordu taarruzu. İşte Kürdistan'da Türk burjuvazisinin sömürge siyaseti.” (s.140)

“Kürdistan'da Kemalizmin iktisadi çapulu devam ettiği nisbette ve bu çapulla doğru orantılı olarak, bir Kürt milliyet cereyanı ve hareketi büyüyecektir. Bu tarihi bir zarurettir.” (s.145)

İSYANLAR İÇİN KEMALİZM SUÇLANIYOR

“Bu isyanları yapanlar belli olabilir, fakat bu isyanı kıskırtan Kemalizmdir. Çünkü Kemalizmin iktidar mevkiinden önce, Kürdistan'da böyle kapsamlı isyanlar yoktu.” (s.148)

“İsyan zamanında: Kemalizm ne kadar Kürt köylüsü öldürebilirse kârdır, der. Normal zamanlarda da binbir taziyek ile suçlandığı Kürt köylülerini, kaçaksa; evini köyünü yıkar, ele geçerse, sevkiyatta

kaçtı diye vurur ve bu 'amansız' imha siyaseti, şark vilayetlerinde bir Kürtlük bulunmadığı ve bulunamayacağını ispat etmek için uğraşır." (s.152)

"Kemalizm, Kürdistan'ı bir sömürge, hem de barbarca ezilen ve soyulan bir sömürge yapmıştır." (s. 161)

"İsyan bir sanattır. Her sanat gibi isyanın da ilmini bilmek zaruridir. Kürt milleti namına şimdiye kadar hareket edenlerin ikide birde yaptıkları eski devirden kalma 'huruç' hareketleri, fakir Kürdistan halkını Kemalist militarizme barbarcasına kırdırmaktan başka fayda vermeyen Banuninist Puçızmden ibaret kalıyor. Milli bir isyan, halk kitlelerinin büyük mikyasda ayaklanmasıyla başanlır. Halk kitlelerinin ayaklanması için ise tutkun, bıkmaz ve usanmak nedir bilmez doğru ve sağlam bir propaganda + teşkilat hazırlığı şarttır böyle hazırlıksız isyana kalkışanlar, bir uçurumu hız almadan atlamak isteyenler gibi beyin üstü düşmeyi muhakkak bekleyebilirler. Bir böyle hazırlık, hatta mevcut usulleri -kısmi eleştiri ve düzeltme ile değil- bütün maddi uzuvlarıyla birlikte yeni başkan ve bambaşka savaş usul ve şekilleri kurmakla mümkündür." (s.204)

"Kemalizmin emperyalizme düşmanlığı, emperyalizm Türkiye fakir halkını, çalışkan köylü ve işçilerini ezdiği soyduğu için değil, bu eziş ve soyuştan arslan payını kendine ayırdığı ve Türk burjuvasisine artı-değer'den, fazla ürün'den yalnız kırıntı bıraktığı içindir." (s.213)

"Kürdistan mazlum halkını emperyalizmin kucağına atan Kemalist sömürgeciliğinin zulmüdür. (...) Türkiye proletaryası kardeş Kürdistan proletaryası ile el ele verip de, gerek Anadolu'nun soyulan, soğana çevrilen çalışkan Türk köylülerini ve gerekse mazlum Kürdistan köylülüğünü Sovyetler Devrimi şiarı ile, insanlığın ilk ve son defa gördüğü büyüklükteki o yaman ihtilal kıyametine kavuşturduğu gün, Anadolu ve Kürdistan Sovyetler Devrimi, bugünkü Kemalist Türkiye'nin binbir tezatla kemirilen 'milli' birliğinden nitelikçe bambaşka, nicelikçe uçsuz bucaksız nisbette müthiş aşılmaz ve yenilmez bir anti-emperyalist kale olacaktır. İşte Türkiye Komünist Partisi bu kaleyi kuracaktır." (s.216-7)

TÜRKİYE'YE SAVAŞ AÇILIYOR

"Mazlum Kürdistan halkı, kurtuluşu zalim anavatanlara karşı bir savaş açarak başarabilir." (s.218)

"Türkiye Komünist Partisine iki görev düşüyor: (1) Mazlum Kürdistan halkı ile bağlanmak; (2) Bir Kürdistan Komünist Partisinin kuruluşunu kardeşçe hazırlamak." (s.220)

"Kürt proletaryası, Türk proletaryasının kardeş yardımı ile ve keskin Bolşevik sınıf mücadelesi usulü ile harekete geçecek. Kürdistan'da başlayan demokratik burjuva devrimine proleter damgasını vuracak, sömürge kurtuluşunu sosyal kurtuluşa ve sosyalizme doğru, asgari programdan başlayarak inkişaf ettirecektir.

"Bu işleri yapacak Kürt proletaryasının bir Genel Kurmayı teşkil edilmelidir: Kürdistan Komünist Partisi. Fakat böyle bir teşkilatın kurulması için deyim yerinde ise, ağabeylik vazifesi Türkiye Komünist Partisine düşer." (s.221)